

Ystad-Österlenregionens
miljöförbund

PROJEKT

Miljötillsyn av fruktodlare 2022

Författare: Olof Larne

Syfte och mål

Projektets syfte var att redovisa genomförd årlig miljötillsyn enligt miljöbalken hos fruktodlare med klassningskoden 1.3006, vilka är de fruktodlare som har mer än 5 hektar fruktodling i Ystad, Simrishamn och Tomelilla kommuner. Miljöförbundets övergripande mål ”att verka för en hållbar utveckling och för att skapa en sund och säker livsmiljö för nuvarande och kommande generationer” såväl som de nationella målen Giffri miljö och Ett rikt odlingslandskap kan även kopplas till tillsynen av fruktodlare.

Bakgrund

Ystad-Österlenregionens miljöförbund genomförde under år 2022 planerad tillsyn och kontrollerade verksamheter med fruktodling med mer än 5 hektar odling. Verksamheter med klassningskoden 1.3006 ska enligt tillsynsplanen ha tillsyn vart 3:e år och Miljöförbundet sammanställer resultatet i en rapport för att få en överblick av hur verksamheterna efterlever miljöbalkens område.

Genomförande

Bokning skickades ut till verksamhetsutövarna med information om tillsynens innehåll för att de ska kunna förbereda sig på frågor som vi ställer samt kunna plocka fram relevanta dokument. Det som vi genom bokningen vill att verksamhetsutövaren ska förbereda sig på är följande:

- Egenkontroll, exempelvis genomförd Miljöhusesyn
- Ev. certifieringar (IP-Sigill etc.)
- Markkarteringar
- Sprutjournal
- Godkännande för sprutan från Jordbruksverket
- Behörighetstillstånd och eventuella tillstånd för spridning av bekämpningsmedel
- Transportdokument, kvitton för lämning av avfall
- Besiktningsdokument för cisterner
- Övriga beslut eller handlingar som rör verksamheten

Vid inspektionstillfället som genomförs tillsammans med verksamhetsutövaren ställs frågor kopplade till ovanstående punkter, samt Integrerat växtskydd. Flera verksamheter har tillstånd för spridning av växtskyddsmedel inom vattenskyddsområde och stickprov av medel som används har granskats genom kontroll av sprutjournaler. Därmed kontrolleras exempelvis skyddsavstånd till ytvatten och brunnar, eller karenstid.

Uppgifter från inspektionen samlades in via ett kontrollkort (se bilaga 1) som var framtaget specifikt för inspektion på fruktodlingar. Uppgifterna togs tillbaka till kontoret där en sammanställning genomfördes för att sedan skicka ut en inspektionsrapport till verksamheten.

Inspektionerna genomfördes med ett helhetsperspektiv för att få en klar bild av verksamheterna. Om det under inspektionens gång uppstod några frågetecken kring en eller flera punkter blev det en större diskussion kring denna eller dessa punkter. I skrivande stund återstår en inspektion att utföra 2022, men den räknas ändå in bland de totalt 16 utförda som presenteras i denna rapport. En

yttre var planerad men det framkom att verksamheten upphört och kommande verksamhetsutövare har planerat att starta ny verksamhet först år 2023.

Resultat

För år 2022:

Antal insp	Antal kompletteringar	Antal miljö-sanktionsavgifter	Antal anmärkningar (kontroll vid nästa inspektion)	Antal åtals-anmälningar	Antal åtgärdade brister sen 2019
16	1 fyllt på biobädd	2 ej registrerat kylaggregat för årlig rapportering och läckagekontroll under 2 års tid (samma VU)	1 transport av farligt avfall anmäls till länsstyrelsen	0	1 fylla i tomma rutor om fast/anpassat skyddsavstånd
	1 transport-dokument inlämnas				
	1 cistern saknar påkörnings- och spillskydd				
	1 mängd köldmedia förtydligas				

För år 2019:

Antal inspektioner	Antal kompletteringar	Antal miljö-sanktionsavgifter	Antal anmärkningar (kontroll vid nästa inspektion)	Antal föreläggande med krav på åtgärd	Antal åtals-anmälningar
21	5 inkomma med godkännande angående sprutan från SJV	0	1 fylla på material i biobädd	0	1 otillåten bekämpning inom VSO
	1 inkomma med kontrollrapport cistern		2 mer noggrann dokumentation av skyddsavstånden		
	1 inkomma med kemikalieföreteckning				

Slutsats

Antalet inspektioner var färre 2022 än tidigare år vilket kan förklaras med att flera olika företag ökat sina arealer genom att köpa upp/arrenderar fruktodlingar och att någon enstaka upphört med verksamhet vilket medför en minskning i antal inspektioner. Ifall avvikelserna räknas i procent i förhållande till antal verksamheter skiljer det sig från både 2019 och 2016, då runt 56 % var fallet. 2022 var bara 37 % fallet. Även om inte samma inspektör har utfört årets tillsyn som 2019 får det ses som positivt. Åtgärder sedan miljöförbundets inspektioner 2019 var: 1 st har börjat fylla i ruta för fast/anpassat skyddsavstånd med streck om inget skyddsavstånd har använts, så att det framgår att verksamheten utvärderat skyddsavståndet. En biobädd fylldes med material efter årets tillsyn, vilket kvarstod från 2019.

Mycket, exempelvis åtgärder inom det integrerade växtskyddet och energieffektivisering med hjälp av solel, samt förbättringar inom teknisk utrustning (vattensensorer etc) kunde noteras som positivt utifrån miljö- och resurstänkande. Dessutom upptäcktes ingen otillåten bekämpning inom vattenskyddsområde, vilket konstaterades vid ett tillfälle 2019.

En verksamhetsutövare hade i nära anslutning till tillsyn ansökt till länsstyrelsen om att få transportera farligt avfall, så bristen med att man en gång transporterat spillolja utan anmälan ansågs vara på gång att åtgärdas.

Små generella brister som påtalades var exempelvis att ordna kemikalier/städa/valla in kemikalier i kemförråd bättre; förbättra murken träställning för vattentank placerad vid odling; införa rutin att kräva transportdokument vid farligt avfall (fanns dock ej journal över den transport som hade utförts enligt muntlig uppgift);

Information om att rapportering av farligt avfall till Naturvårdsverket ska göras, eller undersöka om transportör gör det lämnades till verksamheterna. Detta speciellt för att krav på rapportering införts sedan 2020. Åtminstone några av verksamheterna kände redan till denna information.

Bilaga 1

Ystad-Österlenregionens
miljöförbund

Miljöförbundet har utfört planerad tillsyn

Verksamhetsutövare:

Adress:

Telefon:

Fastighetsbeteckning:

Närvarande:

Datum:

- Ovan uppgifter stämmer
- Avvikelser från föregående inspektion Åtgärdat

Bedömning av besöket

- Verksamheten uppfyller i huvudsak miljölagstiftningens krav inom de områden som kontrollerades
- Verksamheten uppfyller inte miljölagstiftningens krav inom ett eller flera av de områden som kontrollerades. Verksamhetsutövare har åtagit sig att skyndsamt åtgärda anmärkning/arna
- Verksamheten uppfyller inte miljölagstiftningens krav. Tillsyns-rapport kommer att skickas ut separat. Om handläggning krävs som överstiger årsavgift, tillkommer extra handläggningsavgift.

Verksamhetsbeskrivning

- Verksamhet med enbart fruktodling
Antal hektar totalt _____
- Fruktodling och annan verksamhet, nämligen _____

- Antal hektar frukt totalt _____
- Äpple Päron Plommon Körsbär
- Annat nämligen _____
- Verksamhet bedrivs helt eller delvis inom vattenskyddsområde
Hektar inom primär zon _____
Hektar inom sekundär zon _____
- Verksamhet med i Äppelriket eller annat: _____
- Verksamhet certifierad IP eller annat: _____
- Verksamhet ekologisk – KRAV eller motsvarande

Vid besök kontrollerades de områden som är markerade med ett kryss

Ystad-Österlenregionens miljöförbund

Gladanleden 2, 273 36 TOMELILLA, telefon: 0417-57 35 00, e-post: exp@ystadosterlenmiljo.se
hemsida: www.ystadosterlenmiljo.se

MACRO-DB

- 1. MACRO-DB simulering saknas på plats Ej aktuellt
 - Verksamhetsutövare åtar sig att snarast se till att dessa finns lättillgängliga på plats
 - Miljöförbundet följer upp vilket kan medföra extra tillsynsavgift

- 2. MACRO-DB simulering finns på plats Ej aktuellt
 - Stickprovskontroll utan avvikelse - Verksamhetsutövare kontrollerar att spridning utförs i enlighet med simuleringen
 - Stickprovskontroll utan avvikelse - Verksamhetsutövare ska fortsättningsvis kontrollera att spridning utförs i enlighet med simuleringen/ar
 - Stickprovskontroll med avvikelse - Miljöförbundet följer upp vilket kan medföra extra tillsynsavgift

Växtskyddsmedel

- Växtskyddsmedel – förvaring
 - Förvaring av växtskyddsmedel i separat utrymme
 - Låsbart
 - Gjutet golv
 - Tröskel/invallning
 - Kemikalieförteckning
 - Säkerhetsdatablad
 - Absorptionsmedel eller liknande
 - Avlopp – finns inte i sprutboden

- Växtskyddsmedel - allmänt
 - Behörighet Tillstånd 1 & Kunskapsbevis 2L
 - Godkännande från Jordbruksverket för sprutan, t.o.m. _____ Nr: _____
 - Ryggspruta används
 - Sprutjournal finns
 - Permanenta skyddszoner finns

 - Skyddsavstånd är granskade till:**
 - Dräneringsbrunn
 - Vattendrag/sjö
 - Vattentäkt

- Växtskyddsmedel – påfyllningsplats
 - Biobädd
 - Platta kopplad till: _____
 - Biologisk aktiv mark
 - Annat _____
 - Bunnar eller vattendrag i närheten Ja Nej
Vad _____ Avstånd? _____

Vattenanvändning

- 5. Används ytvatten inom verksamheten (t.ex. vattendrag)
 - Påfyllning av spruta A-vattendrag
 - Rengöring av spruta B-vattendrag
 - Bevattning Ej aktuellt
- 6. Används grundvatten inom verksamheten (t.ex. gräv/borrad brunn)
 - Påfyllning av spruta Bevattning
 - Rengöring av spruta Ej aktuellt
- 5 – 6. Informerat om att verksamhetsutövare omgående bör kontakta länsstyrelsen för mer information om vattenuttag

Avfallshantering

- Farligt avfall transporteras i egen regi. Anmält Lst? Ja Nej
 - Farligt avfall lämnas i samband med service på station
 - Farligt avfall hämtas, av _____
 - Transportdokument finns Ja Nej
 - Förvaringen av farligt avfall är ok Ja Nej
-
- Journalföring av farligt avfall sker Ja Nej
 - Kvitto för avlämning av plast finns

IPM - Integrerat växtskydd

- 7. Tillsyn gällande integrerat växtskydd (IPM)
 - Växtplaner med plantering av motståndskraftiga träd
 - Växtskyddsmedel som är godkända för eko-odling används t.ex. Turex, Kumulus, feromoner,
 - Bekämpningsmedelströsklar och dosnyklar används
 - Variationer av preparat för att undvika resistens
 - Åtgärder för att skona nyttodjur
 - Åtgärder för att öka andelen nyttodjur i odlingen
 - Annat, nämligen
-

Cisternkontroll

- Kontroll av besiktningsprotokoll cistern – utan anmärkning
Cisternen godkänd fram till _____
- Kontrollintervall: 3 år 6 år 12 år
- 8. Kontroll av besiktningsprotokoll cistern – med anmärkning
 - Nytt ärende för miljöskattionsavgift initieras
- Det finns ingen cistern inom verksamheten

Köldmedia

- Kontroll av köldmedia – utan avvikelse
- Kontroll av köldmedia – med avvikelse – separat ärende
- Det finns ingen köldmedia inom verksamheten